

ALYTAUS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL ALYTAUS REGIONO TIKSLINIŲ TERITORIJŲ FINANSAVIMO IR IŠSKYRIMO 2014-2020 METAMS PRINCIPŲ

2013 m. lapkričio 4 d. Nr.51/6S- 174

Alytus

Išnagrinėjusi Vidaus reikalų ministerijos 2013 m. spalio 4 d. rašte Nr.1D-8809(22) „Dėl tikslinių teritorijų išskyrimo kriterijų 2014 - 2020 metams“ siūlomus tikslinių teritorijų nustatymo principus, kriterijus ir rodiklius, atsižvelgdama į Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Alytaus apskrities skyriaus ir Alytaus apskrities savivaldybių administracijų pasiūlymus dėl tikslinių teritorijų finansavimo ir išskyrimo 2014 - 2020 metams principų, siekdama, kad lėšų paskirstymas tikslinėms teritorijoms būtų objektyvus ir prisidėtų prie susiformavusių netolygumų tarp regionų ir regiono viduje mažinimo,

Alytaus regiono plėtros taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Alytaus regiono poziciją dėl tikslinių teritorijų finansavimo ir išskyrimo 2014 – 2020 metams principų (pridedama);
2. Įpareigoti Alytaus regiono plėtros tarybos sekretoriatą – Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Alytaus apskrities skyrių – raštu informuoti Vidaus reikalų ministeriją apie Alytaus regiono plėtros tarybos poziciją;
3. Įpareigoti Alytaus regiono plėtros tarybos pirmininką užtikrinti, kad Alytaus regiono plėtros tarybos pozicija būtų išnagrinėta Nacionalinėje regioninės plėtros taryboje svarstant pasiūlymus dėl tikslinių teritorijų išskyrimo kriterijų 2014 – 2020 metams.

Alytaus regiono plėtros tarybos pirmininkas

Jurgis Krasnickas

Parengė

Vilija Vervečkienė

2013-11-14

ALYTAUS REGIONO PLĖTROS TARYBA

Tvirtovės g. 1 / Naujoji g. 2, LT-62113 Alytus Tel. (8 315) 56 985, Faks. (8 315) 56 984, el. p. alytus.rps@vrm.lt

PATVIRTINA

Alytaus regiono plėtros tarybos

2013 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr. 51/65-174

POZICIJA DĖL TIKSLINIŲ TERITORIJŲ FINANSAVIMO IR IŠSKYRIMO 2014–2020 METAMS PRINCIPŲ

Alytaus regiono plėtros taryba (toliau – Taryba), išnagrinėjusi Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) 2013 m. spalio 4 d. rašte Nr.1D-8809(22) „Dėl tikslinių teritorijų išskyrimo kriterijų 2014 - 2020 metams“ siūlomus tikslinių teritorijų nustatymo principus, kriterijus ir rodiklius, atsižvelgdama į 2013 m. spalio 17 d. Tarybos posėdyje VRM atstovų pristatytus pasiūlymus, Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Alytaus apskrities skyriaus ir Alytaus apskrities savivaldybių administracijų pasiūlymus dėl tikslinių teritorijų finansavimo ir išskyrimo 2014 - 2020 metams principų, siekdama, kad lėšų paskirstymas tikslinėms teritorijoms būtų objektyvus ir prisidėtų prie susiformavusių netolygumų tarp regionų ir regiono viduje mažinimo, teikia savo poziciją.

Taryba iš esmės pritaria VRM pateiktiems tikslinių teritorijų nustatymo principams.

Tačiau Taryba nepitaria lėšų skirstymui, nes:

1. pagal VRM siūlomus tikslinių teritorijų nustatymo principus didžioji dalis patenkančių teritorijų yra ekonomiškai stipriau išsivysčiusiose apskrityse. Į 1-6 tūkst. gyventojų kategoriją patenka didelė dalis Vilniaus, Kauno, Klaipėdos priemiestinių gyvenviečių.

2. Tikslinė 2014-2020 m. ES finansinio laikotarpio struktūrinių fondų parama numatyta ir 5 didiesiems miestams, todėl darytina išvada, jog tikslinėms teritorijoms skirta parama koncentruosis didžiųjų miestų ir ekonomiškai stipriau išsivysčiusių apskričių teritorijose. Tai didins atotrūkį tarp regionų, o regioninės politikos ir tam naudojamų priemonių – tikslinės paramos, tikslas – skatinti visos valstybės teritorijos tolygią ir tvarią plėtrą.

3. Siūlomuose kriterijuose nustatyti pertekliniai apribojimai mažina galimų finansuoti teritorijų sąrašą, bei pažeidžia subsidiarumo principą. Regionų plėtros tarybos, būdamos geriausiai susipažinę su tos teritorijos, kuriai atstovauja, problemomis, turi turėti galimybę pačios pasirinkti teritorijas, kurioms reikalingos investicijos ir tam netikslinga nacionaliniu lygiu įvesti perteklinius

apribojimus. Be to, 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos administravimo laikotarpiu įgyvendintų regiono projektų pasiekti rodikliai ir projektų įgyvendinimo sparta patvirtina, kad regionų plėtros tarybos geba priimti konkrečiam regionui naudingus sprendimus.

2012 m. rugpjūčio 29 d. Taryba, atsižvelgdama į LR vidaus reikalų ministerijos 2012 m. liepos 12 d. raštą Nr. 1D-4742(22) „Dėl miestų ir kaimų vietovių vystymo 2014-2020 metais“ priėmė sprendimą Nr. 51/6S-92 „Dėl miestų ir kaimų vietovių vystymo 2014-2020 metais“, kuriuo pritarė apibendrintam klausimynui dėl tikslinių teritorijų atrankos kriterijų Alytaus apskrityje.

Taryba nepitaria VRM siūlojamiems 6-100 tūkst. gyventojų turinčių vietovių išskyrimo kriterijams ir jų skaičiavimui pasirinktiems rodikliams, nes jie nevienodai apibūdina pagrindines mažų ir vidutinių miestų vystymosi problemas ir atspindi esamą situaciją regione

Taryba siūlo taikyti tokius kiekybinius rodiklius, kurie objektyviai atspindėtų vertinamų teritorijų demografinę, ekonominę ir socialinę situaciją bei apibūdintų ir spęstinas problemas – nepakankamą užimtumą, mažą ekonominį aktyvumą bei emigraciją, nepakankamą gyvenamosios ir investicinės aplinkos patrauklumą ir teigiamus aspektus, kai turėtų būti finansuojama palankesnes plėtros galimybes turinti vietovė:

1. **Materialinės investicijos vienam gyventojui.** Šio kiekybinio rodiklio didesnė reikšmė reiškia geresnę situaciją tam tikroje vietovėje, todėl didesnė balų suma pagal VRM pateiktas formules turėtų būti suteikiama toms vietovėms, kuriose šio rodiklio reikšmė yra mažesnė.

2. **Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis.** Šio kiekybinio rodiklio didesnė reikšmė reiškia geresnę situaciją tam tikroje vietovėje, todėl didesnė balų suma pagal VRM pateiktas formules turėtų būti suteikiama toms vietovėms, kuriose šio rodiklio reikšmė yra mažesnė.

3. **Demografinės senatvės koeficientas.** Šio kiekybinio rodiklio didesnė reikšmė reiškia prastesnę situaciją tam tikroje vietovėje, todėl didesnė balų suma pagal VRM pateiktas formules turėtų būti suteikiama toms vietovėms, kuriose šio rodiklio reikšmė yra didesnė.

4. **Socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus santykis su visų vietovės gyventojų skaičiumi.** Šio kiekybinio rodiklio didesnė reikšmė reiškia prastesnę situaciją tam tikroje vietovėje, todėl didesnė balų suma pagal VRM pateiktas formules turėtų būti suteikiama toms vietovėms, kuriose šio rodiklio reikšmė yra didesnė.

Įvertinus tai, kad išskirtinai yra remiami 5 didieji miestai, o mažosiose apskrityse 6-100 tūkst. gyventojų turinčių vietovių tėra tik 12 iš 34 (Alytaus regione – tik viena), ir jos gyventojų skaičiumi yra mažesnės, o 1-6 tūkst. gyventojų turinčių vietovių yra tik 26 iš 124 (Alytaus regione – devynios, kur nebuvo anksčiau įgyvendinti projektai – tik viena), **Tarybos siūlymas yra finansuoti visas Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos apskrities vietoves, lėšų sumas paskirstant tarp jų pagal Tarybos siūlomus kriterijus, o 5 didžiųjų miestų regionų remtinos vietovės, taikant tuos pačius kriterijus, turėtų būti atrenkamos jau paskirsčius lėšas Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos apskričių vietovėms.**

Taip pat Taryba siūlo:

1. Padidinti regioninei dimensijai numatomą ES struktūrinių fondų paramą tam, kad tikslinėse teritorijose galima būtų įgyvendinti kompleksinius projektus.
2. Netaikyti projekto paramos sumos apribojimų.
3. 5 didiesiems miestams skirti ne daugiau kaip 40 proc. visoms tikslinėms teritorijoms numatomos paramos ir šias lėšas skirti įgyvendinti tikslams, veikloms ir priemonėms numatytoms vykdyti 1-6 tūkst. gyventojų ir 6-100 tūkst. gyventojų (įtraukiant savivaldybių) turinčiose teritorijose.
4. Į 1-6 tūkst. gyventojų kategoriją įtraukti seniūnijų centrus (neatsižvelgiant į gyventojų skaičių), taip išplečiant galimų pretenduoti teritorijų sąrašą. Kaimiškose savivaldybėse numatyti, kad parama būtų skiriama seniūnijų centrams (neatsižvelgiant į gyventojų skaičių) pagal subsidiarumo principą ir miesteliams arba kaimams, kurie neatsižvelgiant į gyventojų skaičių, turi nacionalinės svarbos turizmo arba kultūros paveldo objektus.
5. 6-100 tūkst. gyventojų kategorijoje sudaryti galimybę į paramą pretenduoti Regioninės politikos iki 2013 m. strategijoje išskirtiems regioniniams centrams, numatant, kad šie centrai gali pretenduoti į 40 proc. dydžio 2007-2013 m. pagal priemonę „Regioninių ekonomikos augimo centrų plėtra“ skirtos paramos.
6. Pereinamojo laikotarpio 2014-2016 m. probleminių teritorijų programoms skirti ne mažiau kaip 25 proc. savivaldybei 2007-2013 m. pagal priemonę „Probleminių teritorijų plėtra“ skirto finansavimo.

Alytaus regiono plėtros tarybos pirmininkas

Jurgis Krasnickas